

Sisäkorvaistute

Mikä sisäkorvaistute on ja miten se toimii?

Sisäkorvaistute eli sisäkorvaimplantti on leikkauksessa asetettava kuuloapuväline henkilöille, joille vahvinkaan akustinen kuulokoje ei enää tuo riittävää apua kuulemiseen tai puheen erottamiseen. Istutejärjestelmä koostuu **ulkoisista osista** sekä **leikkauksessa asetettavista sisäisistä osista**.

Kuva istutteesta paikoillaan

1 Puheprosessori

2 Lähetinkela

3 Elektrodiketju

4 Kuulohermo

- Useimpien sisäkorvaistutemerkkien puheprosessorit muistuttavat ulkonäöltään perinteistä korvan taakse asetettavaa kuulokojetta. Sisäkorvaistutteen ulkonäkö eroaa kuulokojeesta siten, että korvan takana olevan puheprosessorin lisäksi viistosti korvan takana on myös pieni pyöreä lähetinkela. Lähetinkela välittää ääntä digitaalisessa muodossa ihon alle leikkauksessa asetettuun vastaanottimeen, jossa se pysyy kiinni magneetin avulla. Vastaanottimesta lähtee sisäkorvan simpukkaan kulkeva elektrodiketju, jonka avulla kuulohermoa stimuloidaan sähköisesti. Ääniaistimus syntyy sisäkorvaistutetta käyttävälle henkilölle, kun aivot tulkitsevat kuulohermoa stimuloivan sähköön ääneksi.

Mistä tiedän, sopisiko sisäkorvaistute minulle?

- Mikäli kuulovaikeudet vaivaavat arjessa *käytössä olevasta kuulokojeesta huolimatta*, kannattaa ottaa yhteyttä kuulon kuntoutuksesta vastaavaan terveydenhuollon yksikköön ja pyytää heitä tutkimaan kuulon tilanne. Jos vahvimmallakaan akustisesti ääntä vahvistavalla kuulokojeella ei enää saada riittävää toiminnallista kuuloa, voi sisäkorvaistute olla seuraava kuulonkuntoutuksen vaihtoehto. Istutearvioon pääsemiseksi tarvitaan lähete yliopistolliseen sairaalaan, jossa myös sisäkorvaistuteleikkaukset tehdään. Istutekuntoutuksen aloittamisesta päättää yliopistollisen sairaalan moniammatillinen istutetiimi.

- Ennen leikkauspäätöstä kuulo tutkitaan huolellisesti ja korvan rakenne selvitetään sairaalassa tehtävillä tutkimuksilla (esim. magneettikuvauksella tai tietokonetomografialla). Leikkaus tehdään yleensä yleisanestesiassa eli nukutuksessa, joten ennen leikkauspäätöstä varmistetaan myös muita yleiseen terveyteen liittyviä asioita. Tutkimukset tehdään, jotta voidaan varmistua siitä, että sisäkorvaistutekuntoutus on kullekin henkilölle sopivin kuulonkuntoutusmuoto.
- Sisäkorvaistutekuntoutukseen hakeutuminen on aina henkilö-/perhekohtainen ratkaisu, joka edellyttää lääketieteellisen soveltuvuuden lisäksi myös omaa halua ja motivaatiota uuden kuulemistavan ja elektronisen apuvälineen käytön opetteluun.

Mitä tapahtuu leikkauksen jälkeen?

- Sisäkorvaistuteleikkauksesta kotiudutaan yleensä seuraavana päivänä, mutta sairausloma kestää usein noin kaksi viikkoa, tarpeen vaatiessa pidempäänkin. Korvassa saattaa olla jäännöskuuloa leikkauksen jälkeenkin, mutta on myös hyvä varautua siihen, että ennen istutejärjestelmän aktivointia leikatulla korvalla ei välttämättä kuule mitään. Läheisten ja mahdollisen työyhteisön kanssa kannattaakin jo etukäteen pohtia, miten tilanteessa kommunikoidaan. Noin neljän viikon kuluttua leikkauksesta sisäkorvaistute aktivoidaan ja istutejärjestelmä säädetään käyttäjälle sopivaksi.
- Eri sairaaloilla on erilaisia käytäntöjä istutesäätöjen ajoittamisessa ja säätökerrat voivat vaihdella myös yksilöllisen tilanteen mukaan. Varsinkin alussa tarvitaan yleensä useita säätökertoja, mikä saattaa tarkoittaa useampaa matkakertaa asuinpaikkakunnalta sairaalalle. Säättöjen tarkoituksena on löytää käyttäjälle sopivin kuuntelualue eli saada laitteesta suurin mahdollinen apu kuulemiseen. Tämän lisäksi on tärkeää harjoitella kuuntelemista omatoimisesti säätökäyntien välillä, sillä aluksi aivojen on opeteltava tulkitsemaan uusia signaaleja, joita istute kuulohermoon lähettää.

Mitä sisäkorvaistutekuulolta kannattaa odottaa?

- Sisäkorvaistutteen vaikutus ja siitä saatava hyöty vaihtelevat yksilöllisesti, mutta yleensä sillä saavutetaan hyvä toiminnallinen kuulo siten, että puheen ja ympäristön äänien kuuleminen sujuu arjessa. Suurin osa istuteleikatuista tuntee elämänlaatunsa paranevan ja kuulonsa tason kohentuvan huomattavasti, kunhan istutteen käyttöön on totuttu.
- Istute ei kuitenkaan tee kuulosta ”normaalia”, ja kuunteluolosuhteilla on vaikutusta myös sisäkorvaistutteen kanssa kuulemiseen. Esimerkiksi hälyisissä paikoissa kuuleminen voi olla jatkossakin haastavaa. Uudella tavalla kuuntelemaan oppiminen saattaa viedä aikaa ja vaatia runsaastikin harjoitusta.
- Kommunikoinnin tukena voidaan tarvittaessa käyttää esimerkiksi huuliolukua, kirjoitustulkkauksia tai viitottua puhetta.

Mitä sisäkorvaistute maksaa?

- Kuten muukin erikoissairaanhoido Suomessa, on sisäkorvaistutekuntoutus istutetta käyttäville henkilöille suurelta osin **maksutonta**. Kulut muodostuvat poliklinikkamaksuista, istutteessa käytettävistä virtalähteistä (paristoista ja/tai akuista) sekä itse hankittavista lisälaitteista, varaosista tai muista apuvälineistä.
- Osan sisäkorvaistutteen liittyvistä lisälaitteista ja varaosista voi saada sairaalasta ilmaiseksi. Sairaaloiden käytännöissä on ollut jonkin verran vaihtelua sisäkorvaistutteen liittyvien lisälaitteiden luovuttamiseen liittyen, mutta käytäntöjä on sairaaloiden kesken pyritty yhtenäistämään.

Esteettömyyden teemavuosi 2018

Esteettömyyttä yhdessä!

Kuuloliitto ry

Teemavuoden kantavana ajatuksena on **Oikeus yhdenvertaiseen tiedonsaantiin!**

Esteettömyyteen ja saavutettavuuteen liittyvät tilanteet ovat jokaiselle kuulovammaiselle tuttu asia. Ne voivat koskea rakennetun ympäristön, palveluiden tai viestinnän esteellisyyttä. Yhteiskuntamme ja kulttuurimme on suunniteltu ja rakennettu kuitenkin muiden kuin kuulovammaisten lähtökohdista.

Teemavuoden tavoite

- Teemavuoden 2018 tavoitteena on lisätä tietoisuutta ja näkyvyyttä siitä, missä asioissa ja tilanteissa kuulovammaisten esteettömyys tulisi ottaa huomioon. Tarkoituksena on lisätä myös esteettömyystyön asemaa ja painoarvoa niin yhdistysten vapaaehtoistyössä kuin valtakunnallisessa vaikuttamistoiminnassakin. Liiton uudistuneiden arvojen mukaan tätä tehdään yhteistyössä vapaaehtoisten ja toimihenkilöiden kanssa.

- Teemavuoden 2018 aikana nostetaan kuulovammaisten esteettömyysnäkökulmia näkyvästi esiin, mm.
- Järjestämällä esteettömyyskoulutuksia ja –tapahtumia
- Tuottamalla esteettömyyttä käsittelevää materiaalia
- Tiedottamalla ja vaikuttamalla esteettömyyden eri osa-alueisiin
- Julkaisemalla vapaaehtoisten kirjoituksia esteettömyydestä
- Järjestämällä esteettömyyteen liittyviä kilpailuja yhdistysten vapaaehtoisille.

**Esteettömyys ei ole huomisen ongelma,
rakennetaan esteettömyyttä yhdessä – NYT!**